

Saksbeh.:	Svein Ladehaug	Arkivkode:	F12 &13
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato	
9/10	Rådet for funksjonshemmede		12.10.2010
121/10	Formannskapet		13.10.2010

Lnr.: 10255/10
Arkivsaksnr.: 10/2500
Arkivnøkkel: F12 &13

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

- ✓ • Arbeidsdepartementet
- Fylkeskommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede i Oppland

NOU 2010:5 "AKTIV DELTAKELSE, LIKEVERD OG INKLUDERING - ET HELHETLIG HJELPEMIDDELTLIBUD" - HØRING

Sammen drag:

I NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – Et helhetlig hjelpemiddeltilbud" foreslås reformer som i stor grad bygger på sektoransvarprinsippet. Hvis det gjennomføres, vil det medføre større ansvar, også økonomisk, for kommunene når det gjelder basishjelpemidler. Dette vil kunne føre til at tilbudet om hjelpemidler varierer fra kommune til kommune og til økte utgifter for kommunene. Rådmannen er derfor av den oppfatning at retten til hjelpemidler fortsatt bør ligge til folketrygdloven med statlig finansieringsansvar.

Vedlegg:

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – Et helhetlig hjelpemiddeltilbud.
- Brev fra Arbeidsdepartementet, datert 16. juni 2010, vedr. NOU 2010:15.
- Brev fra Fylkeskommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede, datert 8. september 2010, vedr. NOU 2010:5.
- Uttale vedr. NOU 2010:5 fra Norges Ergoterapeutforbund, datert 20. september 2010.
- Rammeavtale om samarbeidet mellom Hjelpemiddelsentralen i Oppland og Nordre Land kommune, underskrevet 06.12.05.
- Diverse notater og interne dokumenter vedr. kommunalt hjelpemiddellager og levering av hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral.

Saksopplysninger:

Ved kongelig resolusjon 25. april 2008 ble det nedsatt et utvalg for å foreta en helhetlig gjennomgang av forvaltning, organisering og finansiering på hjelpemiddelområdet. Hovedmålet var å få en vurdering av mulige langsiktige grep som kan gi varige og effektive kvalitets- og kompetanseforbedringer i systemet for formidling og forvaltning av hjelpemidler. Utvalget leverte 4. mai 2010 sin innstilling; NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud".

Den 16. juni 2010 sendte Arbeidsdepartementet NOU 2010:5 ut på høring til en lang rekke innstanser, deriblant alle landets kommune. Høringsfristen ble satt til 15. oktober 2010.09.29

I NOU 2010:5 kapittel 16 "Utvalgets anbefalinger" heter det bl.a. følgende: "Utvalget har tatt utgangspunkt i de politiske målene som ligger til grunn for velferds- og funksjonshemmedepolitikken i Norge. Hovedmålet med hjelpemiddelsystemet er å bidra til aktiv deltakelse, likeverd og inkludering i arbeid, utdanning og dagligliv. Disse målene er forankret i den grunnleggende verdien om at alle mennesker er like verdifulle og har samme menneskeverd.

...Med utgangspunkt i dagens ordning har utvalget definert de viktigste reformbehovene slik:

- Behov for økt bruk av brukermedvirkning, større valgfrihet og forenkling.
- Behov for et mer robust og fleksibelt system i lys av den demografiske utviklingen, endringer i sykdomsbildet og den teknologiske utviklingen.
- Behov for en harmonisering av virkemidler for å oppnå mer helhetlige løsninger.
- Behov for en bedre arbeidsretting av virkemidler på hjelpemiddelområdet – flere personer med funksjonsnedsettelse i arbeid og utdanning.
- Behov for et kompetanseløft, satsing på forskning, utvikling og innovasjon.

... Utvalgets forslag til endringer i hjelpemiddelforvaltningen bygger i stor grad på sektoransvarsprinsippet. Dette prinsippet innebærer at ansvaret for hjelpemidler legges til den myndighet som har ansvaret for den sektoren hvor hjelpemiddelet kommer til anvendelse. I praksis betyr dette at kommunene får et større ansvar for hjelpemidler i dagliglivet, at opplæringsmyndighetene får et større ansvar for hjelpemidler innen opplæring og at spesialhelsetjenesten får et tydeligere ansvar for behandlingshjelpemidler. Denne ansvarsplasseringen betyr at behovet for og bruken av hjelpemidler ses i sammenheng med de øvrige virkemidlene i sektorpolitikken og at man unngår uklare ansvarsforhold mellom den myndighet som har sektoransvaret og den myndighet som har ansvaret for hjelpemidlene.

... Utvalget mener at behovet for hjelpemidler i dagliglivet i stor utstrekning har sammenheng med behovet for helse- og sosialtjenester, særlig rehabilitering og pleie og omsorg. Det er derfor ønskelig at kommunene får et mer helhetlig ansvar for hjelpemidler i dagliglivet, også i de tilfeller hvor behovet antas å være permanent. Innen pleie og omsorg vil et mer helhetlig kommunalt ansvar kunne gi betydelige gevinster. For det første vil kommunen få samme ansvar for hjelpemidler til mottakere av hjemmetjenester som hjelpemidler til beboere i institusjon. Kommunen vil ikke lenger kunne skyve hjelpemiddelansvaret over på folketrygden ved å opprette omsorgsboliger i stedet for sykehjems plasser.

... Et helhetlig kommunalt ansvar innebærer at kommunene også har finansieringsansvaret. For å legge til rette for formåls- og kostnadseffektive løsninger anbefaler utvalget at de hjelpemidler som blir et kommunalt ansvar legges inn i kommunenes rammefinansiering. Et

slikt finansieringsopplegg innebærer en økonomisk risiko for kommunene, spesielt knyttet opp mot personer med behov for spesielt kostbare hjelpemidler. ”

I brev fra Fylkeskommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede i Oppland blir kommunale råd for likestilling av funksjonshemmede i Oppland anmodet om å oppfordre kommunestyret eller formannskapet i hver enkelt kommune til å uttale følgende:

”Kommunen mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge i folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står ovenfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.”

Vurdering:

Hjelpemiddelordningen er en viktig del av velferds- og funksjonshemmedepolitikken i Norge, og rådmannen innser at det kan være hensiktsmessig å gjennomføre mye av det som foreslås i NOU 2010:5. Prinsipielt ser rådmannen også klare fordeler med forslaget om å overføre mer ansvaret for basishjelpemidler, herunder finansieringsansvaret, til kommunene. Men rådmannen deler samtidig Fylkeskommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede sin bekymring for at den økonomiske situasjonen i den enkelte kommune skal få for stor innvirkning på tilbudet til den enkelte bruker. Uten øremerkede midler fordelt ut i fra reelt behov, er sjansen stor for at tilgjengeligheten på hjelpemidler vil variere fra kommune til kommune. Det er også rådmannens erfaring at kommunens økte utgifter til nye pålagte tiltak/formål sjelden dekkes fullt ut når disse kompenseres via rammeoverføringene. Den risikoen som pålegges kommunene, og som også poengteres i NOU 2010:5, vurderes som betydelig.

Både ut i fra hensynet til den enkelte bruker og til kommunens økonomi, er det derfor rådmannens oppfatning at retten til hjelpemidler fortsatt bør ligge til folketrygdloven med statlig finansieringsansvar. Rådmannen finner det derfor naturlig å foreslå at kommunen imøtekommer anmodningen fra Fylkesrådet for likestilling av funksjonshemmede.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Rådet for funksjonshemmede til å legge saken fram for Formannskapet med slikt forslag til vedtak:

I forbindelse med at NOU 2010:5 ”Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – Et helhetlig hjelpemiddeltilbud” er sendt ut på høring, uttaler Formannskapet i Nordre Land følgende:

Nordre Land kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge i folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står ovenfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk

bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 1. oktober 2010.

Svein Ladehaug
Konst. kommunalsjef

Behandling i Rådet for funksjonshemmede:

Vedtak:

I forbindelse med at NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – Et helhetlig hjelpemiddeltilbud" er sendt ut på høring, uttaler Formannskapet i Nordre Land følgende:

Nordre Land kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge i folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står ovenfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.

Behandling i Formannskapet:

Vedtak:

I forbindelse med at NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – Et helhetlig hjelpemiddeltilbud" er sendt ut på høring, uttaler Formannskapet i Nordre Land følgende:

Nordre Land kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge i folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står ovenfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.

Rett utskrift:
15. oktober 2010

.....